

Súd: Okresný súd Trenčín
Spisová značka: 13Csp/7/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6124369987
Dátum vydania rozhodnutia: 02. 06. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martina Dubovcová
ECLI: ECLI:SK:OSTN:2025:6124369987.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trenčín pred sudkyňou JUDr. Martinou Dubovcovou v právnej veci žalobcu Home Credit Slovakia, a.s., IČO: 36 234 176, so sídlom v Piešťanoch, Teplická ul.č 7434/147, právne zastúpeného Advokátska kancelária GOLIAŠOVÁ GABRIELA s. r. o., IČO: 47 234 679, so sídlom v Trenčíne, Ul. 1. mája 173/11, proti žalovanému A. B., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom v C., C. B.. XXX/XX v konaní o zaplatenie 6.404,30 € s príslušenstvom, takto

r o z h o d o l:

rozhodol:

- I. Súd žalobu v celom rozsahu z a m i e t a.
- II. Žalovanému sa náhrada trov konania n e p r i z n á v a.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa žalobou podanou dňa 27.8.2024 domáhal, aby súd zaviazal žalovaného na zaplatenie sumy vo výške 6.404,30 € s úrokom vo výške 44,24 € a úrokom z omeškania vo výške 9,5 % ročne zo sumy 10.548,34 € od 3.2.2024 do 26.3.2024 a zo sumy 6.019,70 € od 27.3.2024 do zaplatenia. Vo svojej žalobe uviedol, že žalobca je obchodná spoločnosť založená v Slovenskej republike a žalovaný je fyzická osoba – spotrebiteľ. Žalobca ako veriteľ uzatvoril so žalovaným ako dlžníkom - spotrebiteľom dňa 11.07.2023 Úverovú zmluvu č. D., ktorej neoddeliteľnou súčasťou sú Úverové zmluvné podmienky spoločnosti Home Credit Slovakia, a.s. Predmetom tejto zmluvy bolo poskytnutie spotrebiteľského úveru vo výške 10.992,-€ zo strany žalobcu. Žalovaný sa zaviazal tieto peňažné prostriedky vrátiť pravidelných mesačných splátkach. Žalovaný sa dostal do omeškania s plnením zmluvných povinností, keď splátky úveru riadne a včas nesplácal. Žalobca Výzvou na zaplatenie dlžnej sumy zo dňa 13.10.2023 vyzval žalovaného na úhradu splátok, ktoré neboli riadne a včas zaplatené a žalobca touto výzvou upozornil žalovaného na možnosť uplatnenia práva na predčasné splatenie budúcich splátok úveru v lehote nie kratšej ako 15 dní. Žalovaný napriek výzve dlžné splátky neuhradil, a teda žalobca pristúpil k vyhláseniu predčasnej splatnosti budúcich splátok úveru Výzvou k splateniu celého úveru zo dňa 18.1.2024 pre omeškanie s úhradou splátky splatnej dňa 8.10.2023. Žalobca poskytol žalovanému lehotu 15 dní na splnenie povinností, žalovaný v lehote na plnenie dlžnú sumu neuhradil, a preto si žalobca okrem dlžnej sumy uplatňuje v žalobe aj zákonné úroky z omeškania. Sadzba úroku z omeškania, ktorú si žalobca uplatňuje vo výške 9,5 % ročne bola stanovená nasledovne: základná úroková sadzba ECB platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu, t.j. ku dňu 03.02.2024 navýšená o 5 percentuálnych bodov. Pred podaním žaloby vyzval žalobca listom z 23.06.2024 žalovaného k zaplateniu aktuálne dlžnej sumy s upozornením, že ak v stanovenej lehote dlžnú sumu neuhradí, bude vo veci podaná žaloba, a teda žalovaný bol vyzvaný na úhradu dlhu v posledných troch mesiacoch pred podaním tohto návrhu. Pohľadávka z ÚZ bola zabezpečená v prospech žalobcu, žalobca pristúpil k výkonu zabezpečovacieho práva, a teda žalovaný ku dňu podania žaloby celkovo uhradil sumu 6.822,97

€, uvedená suma predstavuje súčet úhrad splátok žalovaného a sumy, ktorá bola získaná predajom motorového vozidla. Ako vyplýva z prehľadu splátok a úhrad, žalobca eviduje voči žalovanému dlh vo výške 6.448,54 €, ktorý pozostáva z nasledovných položiek:

- Nesplatená istina vo výške 6.019,70 €, táto suma predstavuje neuhradenú istinu zosplatených splátok.
- Úrokové vyrovnanie vo výške 44,24 €
- Dlh ostatné (zmluvné pokuty) vo výške 12,- €, ako sankcie, ktoré súvisia s omeškaním žalovaného a sú dojednané medzi stranami sporu.
- Poplatok externej agentúry vo výške 300,- €
- Náklady spojené s predajom vozidla vo výške 72,60 €.

Žalobca zároveň predložil listiny, z ktorých obsahu vyplýva, že žalobca posudzoval s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver v zmysle ust. § 7 ods. 1 a nasl. zákona č. 129/2010 Z. z.:

1. Interný dokument o posúdení bonity s uvedením výšky príjmu, rodinného stavu a podmienok bývania žalovaného.

2. Úverová správa z registrov dlžníkov NRKI pre účely posudzovania schopnosti žalovaného splácať spotrebiteľský úver,

V rámci postupu v poskytovaní úveru napíňa žalobca svoju zákonnú povinnosť preverovania bonity žalovaného dôsledným zisťovaním jeho kreditného skóre, ktoré zaisťuje oddelenie úverových rizík žalobcu. Týmto procesom je posudzovaná príjmová a výdavková stránka žalovaného a ďalej sa skúmajú informácie o premenných hodnotách žalovaného ako je vek, vzdelanie, zdroj príjmov, rodinný stav, počet detí, spôsob bývania a pod. Pre tento účel je využívaný štatistický model, ktorého výstupom je pravdepodobnosť dodržania úverových záväzkov zo strany žalovaného. Tento model je postavený na logickej regresii, kde sa jednotlivé dichotomické premenné opierajú o ďalšie. Pre každú produktovú líniu potom žalobca využíva odlišný model pre zistenie kreditného skóre žalovaného. Rovnako tak sú nastavené hodnoty minimálneho kreditného skóre, ktorého nedosiahnutím je posudzovaná žiadosť zamietnutá. Uvedené posudzovanie bonity na základe parametrov vytvorených odbornými zamestnancami žalobcu vykonáva automatizovaný systém s výsledkom, ktorý predstavuje limit najvyššej mesačnej splátky. V rámci neho je overovaná schopnosť žalovaného splácať ďalšie finančné záväzky a hradiť nevyhnutné životné výdavky. Je zohľadňované rodinné postavenie žalovaného, najmä vyživovacia povinnosť, príjem partnera žalovaného, prípadne ďalšie skutočnosti. Pokiaľ z takto uvedených informácií vznikne pochybnosť o pravosti tvrdení žalovaného, pristupuje žalobca k žiadosti o predloženie potvrdenia o výške príjmu a výpisu z bankového účtu. Existenciu prípadných ďalších pochybností ohľadom bonity žalovaného minimalizuje žalobca kontrolou žalovaného v externých registroch. Využívané sú registre Sociálnej poisťovne pre overenie príjmu žalovaného a jeho zamestnávateľa, poprípade overenie poberania dôchodku a úverové registre NRKI s ktorých pomocou sa zhromažďujú informácie, ako je napr. existencia záväzkov, ich výška, historická platobná morálka žalovaného. Hodnotu informácií z týchto registrov je pritom potrebné považovať za významnú s ohľadom na skutočnosť, že poskytujú obraz o stave záväzkov u veľkého počtu veriteľov - dá sa povedať, že u prevažnej väčšiny relevantných inštitucionálnych veriteľov pôsobiacich na trhu.

2. Žalovaný sa vo veci písomne nevyjadril napriek doručenej žalobe.

3. Súd dňa 2.6.2025 vykonal pojednávanie v neprítomnosti sporových strán (žalobca a jeho právny zástupca súhlasili s prejednaním veci v ich neprítomnosti, žalovaný svoju neúčast' neospravedlnil a ani z dôležitého dôvodu nepožiadaval o odročenie pojednávania), pričom vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi – zmluvou o spotrebiteľskom úvere č. D. Viazaný spotrebiteľský úver zo dňa 11.7.2023, Úverovými zmluvnými podmienkami spoločnosti Home Credit Slovakia, a.s. AUTO/MOTO z č.l. 11-14, splátkovým kalendárom zmluvy o úvere z č.l. 15-16, listinami k overovaniu bonity žalovaného z č.l. 16-19, výzvou zo dňa 13.10.2023 s podacím hárkom z č.l. 20, listom o zosplatení úveru zo dňa 18.1.2024 s podacím hárkom z č.l. 21, kalkuláciou finančného vyrovnanie pre predčasné splatenie z č.l. 21, výpisom čerpania splátok a úhrad z č.l. 232, oznámením o predaji vozidla z č.l. 22 a zistil nasledovný skutkový stav:

4. Dňa 11.7.2023 došlo medzi sporovými stranami k uzavretiu zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. D. Viazaný spotrebiteľský úver, na základe ktorého došlo k poskytnutiu úveru vo výške 10.992,- €, pričom poskytnuté finančné prostriedky mali byť použité na financovanie kúpy motorového vozidla. Predmetný úver mal žalovaný splácať v 84 mesačných splátkach po 222,97 € s dátumom prvej splátky dňa 8.8.2023, a to do 8. dňa v kalendárnom mesiaci. Žalovaný na úver zaplatil iba sumu vo výške 222,97 € dňa

15.8.2023. Žalobca listom zo dňa 13.10.2023 vyzval žalovaného k zaplateniu dlžnej čiastky úveru vo výške 457,94 €; predmetný list bol zaslaný ako doporučená zásielka pod č. E.. Následne listom zo dňa 18.1.2024 zaslal žalovanému výzvu k splateniu celého úveru vo výške 12.019,43 €, a to v lehote 14 dní od spísania výzvy; predmetný list bol zaslaný ako doporučená zásielka pod č. E.. Dňa 24.4.2024 žalobca oznámil žalovanému, že motorové vozidlo bolo vydražené za 6.600,- €, pričom sumu 1.029,11 € si započítali na náklady dražby a suma 5.570,89 € bola použitá na splatenie záväzku z úverovej zmluvy.

5. Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

6. Podľa § 52 ods. 3 Občianskeho zákonníka dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

7. Podľa § 52 ods. 4 Občianskeho zákonníka spotrebiteľom je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

8. Podľa § 53 ods. 1, 2 a 3 Občianskeho zákonníka spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

9. Podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

10. Podľa § 563 Občianskeho zákonníka ak čas splnenia nie je dohodnutý, ustanovený právnym predpisom alebo určený v rozhodnutí, je dlžník povinný splniť dlh prvého dňa po tom, čo ho o plnenie veriteľ požiadal.

11. Podľa § 565 Občianskeho zákonníka ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

12. Podľa § 497 Obchodného zákonníka zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

13. Podľa § 273 ods. 1 Obchodného zákonníka časť obsahu zmluvy možno určiť aj odkazom na všeobecné obchodné podmienky vypracované odbornými alebo záujmovými organizáciami alebo odkazom na iné obchodné podmienky, ktoré sú stranám uzavierajúcim zmluvu známe alebo k návrhu priložené.

14. Podľa § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, Spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi. Spotrebiteľský úver podľa tohto zákona možno poskytnúť len bezhotovostným prevodom finančných prostriedkov na platobný účet spotrebiteľa alebo na účet stavebného sporiteľa, poštovým poukazom, ktorého adresátom je spotrebiteľ alebo platobným prostriedkom vydaným na meno spotrebiteľa; 1) tým nie je dotknuté bezhotovostné poskytnutie viazaného spotrebiteľského úveru podľa § 15 alebo poskytnutie spotrebiteľského úveru bezhotovostne na splatenie iného úveru alebo úverov úhradou veriteľovi oprávnenému poskytovať úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu. 18b)

Spotrebiteľským úverom sú aj mladomanželský úver podľa osobitného predpisu, 1a) niektoré stavebné úvery a iné úvery podľa osobitného predpisu 1b) a nezabezpečené úvery poskytované spotrebiteľom na účely rekonštrukcie nehnuteľnosti určenej na bývanie, pričom ustanovenia osobitných predpisov 1c) týkajúce sa poskytovania týchto úverov tým nie sú dotknuté; obmedzenie hornej hranice výšky úveru podľa odseku 3 písm. f) sa na tieto úvery nevzťahuje.

15. Podľa § 9 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, Zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu. Každá zmluvná strana dostane najmenej jedno jej vyhotovenie v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi. Zmluva o spotrebiteľskom úvere musí byť v záhlaví zreteľne označená názvom zmluvy, ktorý obsahuje slová "spotrebiteľský úver" v príslušnom gramatickom tvare.

16. Podľa § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov Zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka 18) musí obsahovať tieto náležitosti:

- a) druh spotrebiteľského úveru,
- b) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu; ak je spotrebiteľský úver ponúkaný alebo zmluva o spotrebiteľskom úvere uzavieraná prostredníctvom finančného agenta, zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje aj údaje o ňom v rozsahu údajov ako u veriteľa, podľa toho, či ide o finančného agenta právnickú osobu alebo fyzickú osobu,
- c) meno, priezvisko, rodné číslo a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa; ak spotrebiteľ nemá pridelené rodné číslo, uvedie sa dátum narodenia,
- d) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- e) celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,
- f) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo služby, ak ide o spotrebiteľský úver vo forme odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu alebo ak ide o zmluvu o viazanom spotrebiteľskom úvere,
- g) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru,
- h) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,
- i) výšku, počet, frekvenciu splátok a prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia,
- j) právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky podľa odseku 5, ak sa amortizuje istina na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- k) súhrnný prehľad, ktorý obsahuje lehoty a podmienky splácania úrokov a súvisiacich pravidelných a nepravidelných poplatkov, ak sa poplatky a úroky majú platiť bez amortizácie istiny,
- l) prípadne poplatky za vedenie jedného alebo viacerých účtov, na ktorých sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpania, ak je otvorenie účtu povinné, spoločne s poplatkami za používanie platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpania a inými poplatkami vyplývajúcimi zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienkami, za akých sa tieto poplatky môžu zmeniť,
- m) úrokovú sadzbu, ktorá sa použije v prípade omeškania spotrebiteľa s platením splátok, a spôsob jej úpravy a prípadné poplatky pri neplnení zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- n) upozornenie týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,
- o) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,
- p) výšku poplatkov hradených spotrebiteľom za úkony notára, ak sú veriteľovi známe,
- q) informácie o právach podľa § 15 a podmienky ich uplatnenia,
- r) právo na splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti, postup pri takom splatení spotrebiteľského úveru a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti podľa § 16,

- s) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- t) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- u) právo na odstúpenie od zmluvy o spotrebiteľskom úvere, lehotu, počas ktorej možno toto právo uplatniť, a ďalšie podmienky jeho vykonania vrátane informácie o povinnosti spotrebiteľa zaplatiť čerpanú istinu a príslušný úrok podľa § 13 ods. 3, ako aj o výške úroku za deň alebo o spôsobe jej výpočtu,
- v) názov a adresu príslušného orgánu dohľadu podľa § 23.

17. Podľa § 11 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, oskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak

- a) zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1,
- b) zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. d), e), g) až i), l) a p),
- c) zmluva o spotrebiteľskom úvere formou povoleného prečerpania, ktorý sa musí splatiť na požiadanie alebo do troch mesiacov, neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. d), e), g) a § 10 ods. 1 písm. b) a c) alebo
- d) v zmluve o spotrebiteľskom úvere je uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa,
- e) veriteľ spotrebiteľský úver poskytne inak ako bezhotovostným prevodom finančných prostriedkov na platobný účet spotrebiteľa, poštovým poukazom, ktorého adresátom je spotrebiteľ alebo platobným prostriedkom vydaným na meno spotrebiteľa¹⁾ a nejde o bezhotovostné poskytnutie viazaného spotrebiteľského úveru podľa § 15 alebo poskytnutie spotrebiteľského úveru bezhotovostne na splatenie iného úveru alebo úverov úhradou veriteľovi oprávnenému poskytovať úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu, 18b)
- f) veriteľ v zmluve o spotrebiteľskom úvere neuvedie všetky plnenia, ktoré pre spotrebiteľa vyplývajú z poskytnutia spotrebiteľského úveru alebo s ním súvisia,
- g) ročná percentuálna miera nákladov spotrebiteľského úveru prekračuje najvyššiu prípustnú výšku odplaty stanovenej podľa osobitných predpisov. 18aa)

18. Súd si v prvom rade dovoľí uviesť, že z dôvodu materiálnej korekcie procesnej pasivity spotrebiteľa, vzhľadom na ustanovenie § 295 CSP a iný režim dokazovania v spotrebiteľských sporoch, keď do popredia vystupuje hľadanie materiálnej pravdy, prípadná procesná pasivita spotrebiteľa nemôže mať za následok to, že súd prizná akýkoľvek uplatnený nárok žalobcu. Aj z uznesenia Ústavného súdu SR z 11. júna 2019, sp. zn. I. ÚS 246/2019 vyplýva, že pasivita žalovaného v konaní nemôže mať za následok (aplikáciou § 151 ods. 1 a 2 CSP) povinnosť všeobecného súdu priznať akýkoľvek uplatnený nárok.

19. Súd podľa vykonaných dôkazov vyhodnotil, že vzťah medzi žalobcom a žalovaným je potrebné posudzovať ako spotrebiteľský, a to s poukazom na § 52 Občianskeho zákonníka, v zmysle ktorého spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Žalobca ako dodávateľ v danom prípade pri uzatváraní spotrebiteľskej zmluvy konal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti, pričom žalovaný v predmetnom spore vystupuje ako spotrebiteľ, keďže sa jedná o fyzickú osobu, ktorá pri uzatváraní spotrebiteľskej zmluvy nekonala v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti. Medzi žalobcom a žalovaným bola konkrétne uzavretá zmluva o spotrebiteľskom úvere vo forme účelového úveru na kúpu motorového vozidla. Zákon pre takúto zmluvu ustanovuje podstatné náležitosti, preto súd skúmal, či dotknutá zmluva tieto náležitosti obsahuje. Na tomto mieste súd konštatuje, že predmetná zmluva bola uzavretá v predpísanej forme a obsahuje všetky náležitosti tak, ako to predpokladá zákon.

20. Vzhľadom na skutočnosť, že žalobca žiadal o priznanie sumy vo výške nezaplatenej zosplatennej časti úveru, súd sa sústredil na skutočnosť, či došlo k zosplateniu úveru v súlade so zákonom. V tomto smere mal súd preukázané, že žalobca výzvou k plneniu dlžnej čiastky zo dňa 13.10.2023 vyzval žalovaného (z dôvodu omeškania so splácaním mesačných splátok vyplývajúcich z úverovej zmluvy) na zaplatenie sumy vo výške 457,94 €, pričom žalovaného zároveň upozornil na možnosť požadovať okamžité splatenie celého úveru v prípade nezaplatenia dlžnej sumy, resp. v prípade ďalšieho omeškania so splácaním. Nakoľko žalovaný ani na základe výzvy neuhradil dlžnú čiastku, dňa 18.1.2024 žalobca zosplatil celý spotrebiteľský úver. Z prehľadu splátok a úhrad mal súd preukázané, že k 13.10.2023 mal žalovaný zaplatiť 3 splátky vo výške 222,97 € t.j. mal zaplatiť sumu 668,91 €, pričom mal zaplatenú len sumu 222,97 €, pričom od 15.8.2023 neuhradil žiadnu splátku. Súd preto konštatuje, že žalovaný bol v omeškanií so splácaním svojho záväzku, a preto žalobcovi patrilo právo zosplatiť poskytnutý úver.

Najvyšší súd SR vo svojom rozhodnutí zo dňa 26.6.2024 sp.zn. 5Cdo/197/2022 uviedol, že „V súvislosti s úpravou režimu straty výhody splátok zákonodarca v § 53 ods. 9 OZ zavádza nové pravidlo, z ktorého vyplýva, že veriteľ (v postavení dodávateľa) môže požadovať splnenie celého dlhu pre nesplnenie niektorej zo splátok za podmienok, že uplynuli 3 mesiace od omeškania so zaplatením príslušnej splátky, a že upozornil dlžníka (v postavení spotrebiteľa) v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva. Účinnosť uplatnenia práva veriteľa podľa § 565 OZ je teda podmienená tým, že veriteľ v uvedenej lehote pred uplatnením tohto práva upozornil dlžníka na to, že toto právo využije. Bez takéhoto včasného upozornenia je uplatnenie neúčinné. Z ustanovenia § 565 veta druhá OZ vyplýva iba to, že veriteľ môže žiadosť o jednorazové vrátenie nesplatennej dlžnej sumy využiť najneskôr do splatnosti najbližšej nasledujúcej splátky a môže tak urobiť až po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením zmeškanej splátky (§ 53 ods. 9 OZ). V prípade, ak zo strany veriteľa dôjde k vyhláseniu úveru za predčasne splatný, a to v súlade s ustanovením § 565 OZ a § 53 ods. 9 OZ, pre platný úkon zosplatenia je zo strany veriteľa nevyhnutné, aby už v tejto výzve (upozornení spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva) presne špecifikoval konkrétnu splátku, pre ktorú jednorazovo a predčasne môže zosplatiť celý dlh. Identifikácia splátky je potrebná z dôvodu identifikácie prvého dňa plynutia premlčacej doby, ale i pre potrebu vedomosti dlžníka o tom, zaplatením akej sumy zabráni zosplateniu úveru (porovnaj rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 2Cdo/149/2021). Je to podstatná informácia najmä v situáciách, pokiaľ predtým došlo k čiastočnému plneniu a dlžná suma sa mohla kumulatívne tvoriť aj dlhšie, pričom ale neboli naplnené podmienky, kedy by mohol byť úver zosplatený celý. Ak veriteľ oznámi iba dlžnú sumu s upozornením na možnosť zosplatenia celého úveru, môže byť spotrebiteľ pomylený a v dôsledku informačnej asymetrie môže byť poškodený.“ Rovnaký záver vyplýva aj z rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp.zn. 5Cdo/2/2023. Vzhľadom na uvedené súd prijal záver, že žalobca neunesol dôkazné bremeno ohľadom platnosti zosplatenia úveru, nakoľko jeho výzva pred zosplatením neobsahuje presnú špecifikáciu konkrétnej splátky, pre ktorú jednorazovo a predčasne môže zosplatiť celý dlh.

21. Súd vychádzajúc aj zo záverov rozhodnutia Najvyššieho súdu SR zo dňa 27.7.2011, sp.zn. 4MCdo/15/2010, podľa ktorého „Súd musí rešpektovať predmet konania vymedzený žalobným návrhom, čo znamená, že plnenie nemôže priznať ani z iného skutkového základu, než aký bol predmet konania vymedzený v žalobnom návrhu. Nie je však porušením zásady viazanosti súdu petitom, ak súd inak právne kvalifikuje skutok, ktorý bol predmetom konania. Právna kvalifikácia je vždy vecou súdu v zmysle zásady iura novit curia, preto ani právna kvalifikácia nie je obligatórnou náležitosťou žaloby (uznesenie Najvyššieho súdu SR z 27. júla 2011, sp. zn. 4 M Cdo 15/2010), má za to, že nakoľko žalobca neunesol dôkazné bremeno o splnení podmienok pre zosplatenie úveru, pričom súd musí rešpektovať ním vymedzený predmet konania, jeho žalobu zamietol ako nedôvodnú.

22. Podľa § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

23. Súd pri rozhodovaní o trovách konania mal za to, že plne úspešnou sporovou stranou sa stal žalovaný, nakoľko žaloba bola v celom rozsahu zamietnutá. Z obsahu spisu vyplýva, že v danom prípade bol žalovaný v konaní pasívny, nevykonal žiaden procesný úkon, náhradu trov konania si neuplatnil, ani nevyčísľil a podľa obsahu spisu mu ani žiadne trovy v konaní nevznikli. Nakoľko Civilný sporový poriadok výslovne nerieši situáciu ak strana, ktorá na základe procesných ustanovení má nárok na náhradu trov konania, o náhradu trov zjavne neprejavila záujem, navyše podľa obsahu spisu jej ani žiadne nevznikli a na daný prípad nie sú k dispozícii ani analogicky použiteľné ustanovenia, súd preto s použitím Základných princípov čl. 4 ods. 2 CSP aplikoval na rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania princíp racionálneho zákonodarcu a o náhrade trov konania žalobcu - žalovaného rozhodol podľa fiktívnej normy, ktorú by zvolil, ak by bol sám zákonodarcom. Vychádzal pritom z pomyselnej normy, že ak si strana náhradu trov konania neuplatní, ani jej podľa obsahu spisu v konaní žiadne nevznikli, je v súlade s čl. 17 základných princípov CSP zakotvujúcim procesnú ekonómiu rozhodnúť priamo tak, že sa jej nárok na náhradu trov konania nepriznáva, nakoľko súd považuje osobitné rozhodovanie o výške náhrady trov konania rozpore so zásadou hospodárnosti civilného súdneho sporu. Danou problematikou sa zaoberalo aj občianskoprávne kolégium NS SR pričom v uznesení č. 15 z 9.10.2018 prijalo právnu vetu podľa ktorej, ak podľa obsahu spisu strane v konaní žiadne trovy nevznikli, je v súlade s čl. 17 základných princípov CSP, zakotvujúcim procesnú ekonómiu, rozhodnúť priamo tak, že sa jej náhrada trov konania nepriznáva.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie v lehote 15 dní od jeho doručenia na Krajský súd Trenčín prostredníctvom podpísaného súdu (dvojmo).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania (označenie súdu ktorému je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sa ním sleduje, podpis, spisová značka konania) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). (§ 127, § 363 Civilného sporového poriadku).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. (§ 62, § 365 ods. 1 Civilného sporového poriadku).

Ak nebude povinnosť stanovená týmto rozhodnutím splnená dobrovoľne, možno podať návrh na výkon exekúcie podľa osobitného zákona (zák. č. 233/1995 Zb. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti).